

مسائل آبی در دنیا و در قرن بیستم، در افغانستان رخ داد. چرا؟ رقابت بین شوروی و امریکا برای نفوذ در افغانستان! یکی از پروژه‌هایی که امریکا روی آن یک سرمایه‌گذاری خیلی جدی کرد، پروژه موسوم به توسعه دره هلمند (هیرمند) بود که در بالادست ایران صورت گرفت.

ویژگی‌های مذکور - موقعیت ژئوپلیتیکی افغانستان؛ چهارراه اتصال آسیای مرکزی به آسیای جنوبی، عدم دسترسی این کشور به آب‌های آزاد، استفاده دولتمردان افغانستان از آب به عنوان ابزار سیاسی در طول تاریخ به دلیل عقب ماندگی و موقعیت هیدروپلیتیکی خاص این کشور، بالادست بودن به تمام کشورهای همسایه و در نتیجه تبدیل شدن آب به عنوان یکی از بهترین و مهم‌ترین عوامل نفوذ در افغانستان سبب شد که مسأله آب افغانستان با کشورهای همسایه بویژه ایران به یک مسأله چالشی تبدیل شود. در ۱۵۰ سال گذشته نیز ایران و افغانستان درگیر مذاکرات و تعاملات آبی بوده‌اند که شاهد تغییر یا نوسانات مختلفی از همکاری و مناقشه در طول تاریخ بودیم.

پس از حمله امریکا به افغانستان و اشغال این کشور، استفاده از آب به عنوان ابزار سیاسی برای کشورهای همسایه همچنان در دستور کار این کشور بود و بحث سازه‌های آبی و بهره‌برداری از رودخانه هیرمند در بالادست ایران به طور جدی در دستور کار ارتش امریکا قرار گرفت. به عنوان نمونه امریکا برای بهره‌برداری از سد کجکی، ۵۰۰ میلیون دلار در زمان اشغال به افغانستان کمک مالی کرد تا فاز تکمیلی سد کجکی زودتر به بهره‌برداری برسد. جالب توجه است که این خبر ظرف کمتر از یک هفته از روی سایت‌های خبری حذف شد. گزارش‌هایی از سازمان سیا وجود دارد که به مسأله هیرمند و آب در حوزه برنامه‌های سیا در

به دلیل اهمیت
مسأله آب و عدم
توسعه یافتگی
افغانستان در
دهه‌های گذشته،
کشورهای خارجی
نیز از آب به عنوان
یک عامل بسیار
مهم و مؤثر در
جهت نفوذ در
افغانستان استفاده
کرده‌اند